

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. maj 2024 blev i sag nr. 100915:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. I klage af 22/12 2023 har klagerens advokat bl.a. anført:

"PÅSTANDE:

Påstand 1

PFA Pension skal anerkende, at [klageren] er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse i perioden fra d. 1. juli 2016 og frem til d. 25. juni 2019.

Påstand 2

PFA Pension skal tilbyde klager fortsættelsesforsikring.

SAGSFREMSTILLING:

[Klageren] blev som ansat [erhverv] tilknyttet en pensionsordning gennem [forening] under kundenr. ...

[Klageren] var også omfattet af en gruppelivsordning med policenr. ...som dækkede kritisk sygdom samt liv.

[Klageren] blev sygemeldt d. 1. juni 2015 fra sit job som [erhverv] på baggrund af tarmsygdommen MB Crohn og ledsagende smerter i bevægeapparatet.

D. 20. februar 2018 fremsendte [klageren] ansøgning om udbetaling ved erhvervsevnetab. Ansøgningsskemaet vedlægges som bilag 1.

Ankenævnet for Forsikring

2.

100915

D. 13. juni 2018 meddelte PFA Pension, at erhvervsevnen var midlertidigt nedsat til 1/3 eller mindre og bevilgede på den baggrund præmiefritagelse under gruppelivsordningen, som dækkede kritisk sygdom samt liv, dvs. gruppelivsordningen med nr. ...

PFA Pension tog imidlertid ikke stilling til udbetaling og præmiefritagelse fra pensionsordningen gennem [forening], dvs. med kundenr. ...som dækkede tab af erhvervsevne og præmiefritagelse.

Bevillingsbrev af 13. juni 2018 vedlægges som sagens bilag 2.

Som sagens bilag 3 vedlægges selskabets lægekonsulents svar afgivet til sagen d. 12. juli 2018, hvoraf fremgår, at erhvervsevnen var nedsat med 2/3 i perioden fra 1. juli 2016 til 1. december 2017, og at erhvervsevnen var nedsat med over halvdelen i perioden herefter.

Som sagens bilag 4 vedlægges brev af 21. januar 2019 fra PFA Pension til [klageren].

Af brevet af 21. januar 2019 fremgår, at PFA Pension ikke mente, at [klageren] var omfattet af en pensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne. Begrundelsen var, at anmeldelsen efter PFA Pensions opfattelse var indleveret for sent, da der var gået mere end 6 måneder efter det tidspunkt, hvor forsikringen var gået i fripolice, hvilket var d. 1. oktober 2016.

Det bemærkes, at PFA Pension ikke vejledte [klageren] om hendes klagemuligheder, hverken vedrørende klage til PFA Pensions klageansvarlige enhed, eller at hun havde mulighed for at klage til Ankenævnet for Forsikring.

Ved brev af 8. juni 2023 blev der fremsendt brev til PFA Pension med anmodning om udbetaling og anmodning om tilbud om fortsættelsesforsikring.

Brevet vedlægges som sagens bilag 5.

Som sagens bilag 6 vedlægges PFA Pensions svar af 28. august 2023. PFA Pension fastholdt sin tidligere vurdering og anførte, at anmeldelsesfristen på 6 måneder ikke var overholdt.

ANBRINGENDER:

Det gøres gældende, at [klageren] har anmeldt sit krav til selskabet rettidigt ved at foretage anmeldelse pr. 20. februar 2018.

Det kan ikke tillægges afgørende betydning, at anmeldelsen alene vedrørte gruppelivsordningen, som dækkede kritisk sygdom og liv.

Det gøres gældende, at princippet om loyal samarbejdspflicht i kontraktforhold tilsiger, at PFA Pension burde have gjort [klageren] opmærksom på, at der også skulle foretages anmeldelse iht. pensionsordningen gennem [forening] under kundenr. ...som dækkede tab af erhvervsevne og præmiefritagelse. Der henvises til kendelsen 88.651.

PFA Pension burde have indset, at [klageren] havde et stort behov for rådgivning om muligheden for videreførelse af sine forsikringsdækninger. Dette skal ses i lyset af, at Morbus Crohn er en kronisk sygdom med ledsagende smerter i bevægeapparatet, og at det må betragtes som ganske

Ankenævnet for Forsikring

3.

100915

usandsynligt, at [klageren] igen vil have mulighed for at tegne en lignende forsikring ved tab af erhvervsevne.

Der henvises i denne forbindelse til kendelsen 98.340.

I forhold til anmeldelsesfristen på 6 måneder gøres det gældende, at overskridelse heraf ikke havde betydning for PFA Pensions muligheder for at realitetsbehandle skaden vedrørende ordningen under [forening] med dækning af tab af erhvervsevne og præmiefritagelse.

Det bør i forbindelse med sagens afgørelse derudover tillægges betydning, at PFA Pension ikke rådgav [klageren] om hendes klagemuligheder i forbindelse med afslaget fremsendt d. 21. januar 2019."

Selskabet har den 22/1 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"PFA nedlægger påstand om, at klagen ikke tages til følge.

Der er enighed mellem parterne om, at klager frem til 1. oktober 2016 var omfattet af en ordning gennem [forening] med police nr. ..., og at denne ordning blandt andet indeholdt en tab af erhvervsevnedækning.

Som bilag A, bilag B og bilag C fremlægges pensionsoversigt, -vilkår og -bevis af 8. september 2016 for police nr. ...

Ligeledes ses der at være enighed mellem parterne om, at den omtalte ordning gik i fripolice pr. 1. oktober 2016, og at forsikringstiden dermed ophørte d. 30. september 2016, jf. også forsikredes bilag 5.

Endelig er det mellem parterne ubestridt, at forsikrede først anmeldte tab af erhvervsevne ved anmeldelse dateret d. 20. februar 2018, jf. bilag 1 – mere end 15 måneder efter forsikringstidens ophør.

Det fremgår af vilkårenes pkt. 3.5 (bilag C, s. 22), at:

Ved ophør af en forsikring skal krav om udbetaling være fremsat over for PFA Pension inden seks måneder efter forsikringens ophør. Ved udløbet af denne frist bortfalder retten til udbetaling.

Der er tale om en ganske sædvanlig efteranmeldelsesfrist, jf. også princippet i FAL § 29, stk. 6

Idet forsikrede først har anmeldt tab af erhvervsevne senere end 6 måneder fra 1. oktober 2016, er en eventuel ret til udbetaling bortfaldet.

I det lys er forsikredes partsrepræsentants synspunkt om, at PFA i forbindelse med forsikredes anmeldelse i februar 2018 burde have gjort forsikrede opmærksom på, at der også skulle foretages anmeldelse under police nr. ..., ganske ejendommeligt.

Nævnets kendelse i 88.651 omhandlede en situation, hvor selskabet i forsikringstiden og inden forældelsesfristens udløb blev bekendt med, at forsikrede muligvis havde været udsat for endnu et ulykkestilfælde, der kunne anmeldes under ulykkesforsikringen, og er således væsensforskellig

fra nærværende sag, hvor forsikredes mulighed for at anmelde under forsikringen helt åbenbart var forpasset, længe før selskabet blev bekendt med, at forsikrede i det hele taget var sygemeldt.

Forsikredes anbringende om, at der er foretaget rettidig anmeldelse, savner ligeledes både mening og støtte i sagens fakta.

Det gøres af forsikredes partsrepræsentant gældende, at PFA burde have indset, at forsikrede havde et stort behov for rådgivning om videreførelse af forsikringsdækningerne. Igen må det fremhæves, at eftersom forsikrede først foretog anmeldelse mere end 15 måneder efter forsikringernes ophør, var der ikke længere nogen forsikringsdækninger at videreføre, og PFA kan vanskeligt på et tidligere tidspunkt end dette have været bekendt med et eventuelt rådgivningsbehov hos forsikrede.

Forsikredes partsrepræsentants henvisning til kendelsen 98.340 kan ikke føre til andet resultat, igen da det på det tidspunkt forsikrede første gang rettede henvendelse til PFA helt åbenbart ikke længere var muligt at videreføre forsikringerne.

PFA bestrider følgelig, at der på anmeldelsestidspunktet bestod nogen rådgivningsforpligtelse for PFA.

Af pensionsoversigten af 8. september 2016 (bilag A) fremgår:

Da indbetalingen til din pensionsordning er stoppet den 1. juli 2016, får du her et brev og oversigten 'Hvad sker der med din pensionsordning', hvor du kan læse om dine muligheder.

Er indbetalingen stoppet, fordi du er syg eller gået på orlov, beder vi dig ringe til vores rådgivningscenter på [telefonnummer]. Det er vigtigt, at du kontakter os så hurtigt som muligt, da du ellers risikerer at miste dine forsikringer.

Dit valg afhænger af dine ønsker og behov

Dine forsikringer fortsætter i 3 måneder frem til den 1. oktober 2016. Det er vigtigt, at du indenfor denne periode tager stilling til, hvordan din ordning skal fortsætte. Du kan vælge mellem:

- *at fortsætte indbetalingen privat eller via en ny arbejdsgiver. På den måde kan du fortsætte med at spare op og være forsikret.*
- *ikke at fortsætte indbetalingen og få en ordning med indbetalingspause. På den måde kan du fortsætte med at være forsikret.*
- *ikke at fortsætte indbetalingen. Du vil så få en indbetalingsfri ordning, som vil bestå af din opsparing og en obligatorisk livsforsikring på 10.000 kr.*

Hører vi ikke fra dig inden den nævnte dato, vil din ordning blive ændret til indbetalingsfri ordning, og du vil så modtage et brev med en ny pensionsoversigt fra os. [mine understregninger]

Allerede inden forsikredes ordning gik i fripolice og hendes forsikringer dermed ophørte, havde PFA således skriftligt orienteret forsikrede dels om risikoen for, at hun kunne miste sine forsikringer, og dels om muligheden for at videreføre ordningen privat. Forsikrede var ligeledes opfordret til at kontakte PFA hurtigst muligt, såfremt indbetalingerne var stoppet grundet sygdom.

Ankenævnet for Forsikring

5.

100915

PFA skal naturligvis beklage, at forsikrede ikke modtog klagevejledning i forbindelse med selskabets brev af 21. januar 2019 (bilag 4). Forsikrede har dog ikke lidt noget tab herved, og er ligeledes ikke blevet afskåret fra at forfølge sit krav, hvorfor den manglende klagevejledning ikke har haft nogen betydning for forsikredes retsstilling.

Selskabet fastholder således i det hele, at forsikrede ikke har krav på udbetaling og præmiefritagelse under tab af erhvervsevnedækningen på police nr. ..., ligesom selskabet bestrider, at forsikredes har krav på at få tilbudt en fortsættelsesforsikring."

Klagerens advokat har i brev af 15/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har gennemgået PFA Pensions indlæg til sagen sammen med min klient.

Min klient oplyser, at hun kort efter modtagelsen af brevet af 8. september 2016 telefonisk kontaktede PFA Pension med henblik på rådgivning omkring det videre forløb, pris på forsikringer mv.

PFA Pension opfordres til at fremlægge notater vedrørende denne telefonsamtale."

Selskabet har i brev af 21/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har ikke registreret en telefonisk henvendelse omkring videreførelse af forsikringer fra klager i perioden umiddelbart efter 8. september 2016."

Klagerens advokat har i brev af 15/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Parterne ses at være enig om, at forsikringstiden ophørte den 30. september 2016.

Det kan ubestridt lægges til grund, at der har været en dækningsberettiget skade inden forsikringstidens ophør jf. bilag 3 og det anførte i klageskrivelsen.

PFA Pension blev bekendt hermed senest den 12. juli 2018 jf. bilag 3, og således inden for den sædvanlige 3-årsfrist, men dog uden at tilkende dækning under ordningen med dækninger ved tab af erhvervsevne.

Det kan ikke stilles som betingelse for dækning, at klager indleverede 2 forskellige anmeldelser til de 2 separate pensionsordninger. Hvis dette måtte være en betingelse, fastholdes det, at PFA Pension burde have rådgivet klager herom.

Hvis PFA Pension havde tilkendt dækning og præmiefritagelse ville klager formentlig fortsat have været dækket af pensionsordningen, idet forsikringsdækningerne ville have været opretholdt som følge af præmiefritagelse.

PFA Pension har ikke godtgjort, at overskridelse af anmeldelsesfristen på 6 måneder har haft betydning for selskabets muligheder for at undersøge sagen eller at overskridelsen på anden vis har forringet selskabets retsstilling. Dermed er en eventuel overskridelse af fristen på 6 måneder uden betydning."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget klagerens ansøgning om udbetaling ved erhvervsevnetab af 20/2 2018. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Det fremgår af selskabets brev af 8/9 2016:

"Indbetalingerne til din ordning er stoppet - hvad nu?"

Da indbetalingen til din pensionsordning er stoppet den 1. juli 2016, får du her et brev og oversigten 'Hvad sker der med din pensionsordning', hvor du kan læse om dine muligheder.

Er indbetalingen stoppet, fordi du er syg eller gået på orlov, beder vi dig ringe til vores rådgivningscenter på [telefonnummer]. Det er vigtigt, at du kontakter os så hurtigt som muligt, da du ellers risikerer at miste dine forsikringer.

Dit valg afhænger af dine ønsker og behov

Dine forsikringer fortsætter i 3 måneder frem til den 1. oktober 2016. Det er vigtigt, at du inden for denne periode tager stilling til, hvordan din ordning skal fortsætte. Du kan vælge mellem:

- at fortsætte indbetalingen privat eller via en ny arbejdsgiver. På den måde kan du fortsætte med at spare op og være forsikret.
- ikke at fortsætte indbetalingen og få en ordning med indbetalingspause. På den måde kan du fortsætte med at være forsikret.
- ikke at fortsætte indbetalingen. Du vil så få en indbetalingsfri ordning, som vil bestå af din opsparing og en obligatorisk livsforsikring på 10.000 kr.

Hører vi ikke fra dig inden den nævnte dato, vil din ordning blive ændret til indbetalingsfri ordning, og du vil så modtage et brev med en ny pensionsoversigt fra os.

...

HVAD SKER DER MED DIN PENSIONSORDNING

- ved jobskifte eller fratrædelse uden nyt job

Når du skifter job eller fratræder uden at have et nyt job, skal du beslutte, hvad der skal ske med din pensionsordning. I en periode gælder de fleste af dine forsikringer stadig, da omkostningerne til din ordning trækkes fra din pensionsopsparing. Herefter afhænger dine muligheder af din situation:

Du skifter til nyt job

1

Hvis du med det samme eller inden for kort tid begynder i et nyt job, har du – alt efter omstændighederne – forskellige valgmuligheder:

• **Er der en aftale med PFA i dit nye job?**

Har din nye arbejdsgiver en pensionsaftale med PFA, vil vi så vidt muligt fortsætte din nuværende pensionsordning på de vilkår, som gælder for denne aftale.

Du fratræder uden nyt job

2

Hvis du er fratrådt uden nyt job, har du følgende muligheder:

• **Du kan fortsætte med at spare op og være forsikret**

Har du mulighed for det, kan du selv indbetale til din pensionsordning. På den måde fortsætter din opsparing og så vidt muligt dine forsikringer.

- **Er der ikke en aftale med PFA i dit nye job?**

Selvom din nye arbejdsplads ikke har en aftale med PFA, vil de måske alligevel betale til din pensionsordning. Ellers kan du også lade ordningen fortsætte privat. På den måde fortsætter din opsparing og så vidt muligt dine forsikringer. Du kan også vælge at få en ordning med indbetalingspause. På den måde kan nogle af dine forsikringer fortsætte, uden at du indbetaler til ordningen. Betalingen for forsikringerne og omkostningerne til administration vil blive trukket fra din opsparing.

Endelig kan din ordning eventuelt flyttes, hvis din nye arbejdsplads har en aftale med et andet selskab.

- **Du kan få en ordning med indbetalingspause**

Hvis du ønsker, at nogle af dine forsikringer skal fortsætte, uden at du indbetaler, kan du få en ordning med indbetalingspause. Betalingen for forsikringerne og omkostningerne til administration bliver trukket fra din opsparing.

- **Du kan få en indbetalingsfri ordning**

Hvis du ikke ønsker at fortsætte indbetalingen, kan du få en indbetalingsfri ordning. Du skal så være opmærksom på, at dine forsikringer vil bortfalde. Omkostningerne til administration af ordningen vil blive trukket fra din opsparing.

- **Du kan få din pensionsopsparing udbetalt**

I visse tilfælde kan du ophæve din pensionsordning og få værdien af ordningen udbetalt. Da du skal betale 60 procent i afgift til staten, og et gebyr til os, er det sjældent en god idé at få værdien udbetalt, før du går på pension.

Vær opmærksom på, at der kan ske ændringer med forsikringer, pensionsvilkår, priser og omkostninger, uanset hvilken mulighed du vælger."

Det fremgår af selskabets brev af 13/7 2018:

"Vi indbetaler til din ordning

Vi har vurderet, at din erhvervsevne er midlertidig nedsat til en tredjedel eller mindre. I de oversigter, vi har vedlagt, kan du læse mere om, hvad du får fra dine pensionsordninger og i hvilken periode.

Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?

Vi har foreløbig kun bedømt din erhvervsevne inden for dit nuværende erhverv og ikke taget stilling til dine muligheder for at arbejde inden for lignende erhverv eller inden for erhverv, som du tidligere har været ansat i.

Vores vurdering bygger på din anmeldelse, kommunale akter og hospitalsjournaler. Vi har lagt vægt på, at du har tarmbetændelse og følges løbende på [hospitalet]. Vi har desuden lagt vægt på telefonsamtale med dig den 11. juli 2018 hvor du oplyser, at du for ca. 1 måned siden startede i praktik ca. 9 timer ugentligt.

Du skal kontakte os med det samme, hvis ovenstående oplysninger ikke er korrekte eller hvis du bliver i stand til at arbejde mere end halv tid dvs. ca. 18½ time pr. uge, da det kan have indflydelse på præmiefritagelsen.

...

Oversigt - gruppelivsordning ...

Din dækning ved kritisk sygdom

Du får præmiefritagelse fra den 1. februar 2018, hvor du fratrådte.

Det betyder, at du bevarer din dækning ved kritisk sygdom, selvom der ikke længere indbetales til ordningen.

Du får foreløbig præmiefritagelse frem til den 1. februar 2021.

Din dækning ved død

Du får præmiefritagelse fra din fratrædelse den 1. februar 2018. Det betyder, at du bevarer din dækning ved død, selv om der ikke længere indbetales til dækningen.

Du kan maksimalt få præmiefritagelsen i tre år, det vil sige frem til den 1. februar 2021. Indtil da bevarer du dækningen, så længe din erhvervsevne er nedsat til en tredjedel.

Hvis du herefter ønsker at bevare en dækning ved død, kan vi oprette en individuel forsikring til dig. Ønsker du det, beder vi dig kontakte os på telefon ... inden den 1. april 2021.

Du skal dog være opmærksom på, at du kun kan få forsikringen, hvis ikke din arbejdsgiver forinden har opsagt din gruppelivsftale. "

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"3. Generelle pensionsvilkår for forsikringer

...

3.5. Anmeldelse

En begivenhed, som kan give ret til udbetaling, skal anmeldes til PFA Pension på en måde, som fastsættes af PFA Pension.

Ved ophør af en forsikring skal krav om udbetaling være fremsat over for PFA Pension inden seks måneder efter forsikringens ophør. Ved udløbet af denne frist bortfalder retten til udbetaling."

Nævnet udtaler:

Klageren blev via en forening omfattet af en pensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne. Klageren blev sygemeldt i 2015 på baggrund af tarmsygdommen Morbus Crohn. Den 1/7 2016 stoppede indbetalingerne til ordningen. Selskabet sendte den 8/9 2016 et orienteringsbrev til klageren, hvor det blandt andet fremgik, at klageren kunne videreføre ordningen privat. Den 1/10 2016 overgik ordningen til fripolice. Klageren ansøgte om udbetaling ved erhvervsevnetab den 20/2 2018. Den 13/7 2018 vurderede selskabet, at klagerens erhvervsevne var midlertidigt nedsat til 1/3 eller mindre, og selskabet bevilligede præmiefritagelse på klagerens gruppelivsordninger. Selskabet afviste dækning ved tab af erhvervsevne med henvisning til, at klageren anmeldte sit eventuelle krav for sent.

Klageren ønsker, at selskabet skal anerkende, at hun er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse på grund af nedsat erhvervsevne i perioden fra 1/7 2016 til 25/6 2019, og at selskabet herefter skal tilbyde en fortsættelsesforsikring.

Klageren har anført, at hun telefonisk kontaktede selskabet kort efter modtagelsen af brevet af 8/9 2016 med henblik på rådgivning omkring det videre forløb. Klageren har opfordret selskabet til at fremlægge notater fra telefonsamtalen. Klageren har anført, at hun anmeldte sit krav rettidigt den 20/2 2018, men at selskabet ikke tog stilling til udbetaling og præmiefritagelse ved erhvervsevnetab i forbindelse med tilkendelsen af præmiefritagelse på gruppelivsordningen. Klageren har anført, at "princippet om loyal samarbejdspflicht i kontraktforhold tilsiger, at PFA Pension burde have gjort [klageren] opmærksom på, at der også skulle foretages anmeldelse iht. pensionsordningen gennem [forening] under kundenr. ... som dækkede tab af erhvervsevne og præmiefritagelse". Klageren har anført, at selskabet ikke har vejledt om klagemuligheder. Klageren har anført, at overskridelsen af 6-måneders fristen ikke har betydning for selskabets muligheder for at realitetsbehandle skaden, og at selskabet blev bekendt med hendes erhvervsevnetab inden udløbet af den sædvanlige 3-årige forældelsesfrist.

Selskabet har anført, at klagerens eventuelle ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne er bortfaldet, og at efteranmeldelsesfristen på 6 måneder er sædvanlig og i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 29, stk. 6. Selskabet har bestridt, at der på ansøgningstidspunktet i 2018 bestod en rådgivningsforpligtelse, herunder om muligheden for en fortsættelsesforsikring, idet ordningen allerede overgik til fripolice den 1/10 2016. Klageren blev den 8/9 2016 gjort opmærksom på, at indbetalingerne var stoppet samt muligheden for at videreføre ordningen privat. Selskabet har ikke registreret en telefonisk henvendelse fra klageren i perioden umiddelbart efter 8/9 2016.

Selskabet har beklaget, at klageren ikke modtog klagevejledning. Selskabet har anført, at den manglende klagevejledning ikke har haft nogen betydning for klagerens retsstilling.

Ankenævnet for Forsikring

10.

100915

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 3.5, at "ved ophør af en forsikring skal krav om udbetaling være fremsat over for PFA Pension inden seks måneder efter forsikringens ophør. Ved udløbet af denne frist bortfalder retten til udbetaling".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har anmeldt sit krav mere end 6 måneder efter forsikringens ophør den 1/10 2016, og at anmeldelsesfristen i forsikringsbetingelserne er i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 29, stk. 6.

Nævnet bemærker, at klageren ikke har dokumenteret indholdet af en eventuel telefonsamtale med selskabet i september 2016, hvorfor nævnet ikke har grundlag for at statuere, at selskabet i den forbindelse måtte have ydet mangelfuld rådgivning, som selskabet kan ifalde et erstatningsansvar for.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings